

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

Олександра ОЛЬШАНСЬКА

26 грудня 2025 р.

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Спеціальність	В11 Філологія (за спеціальностями)
Спеціалізація	В11.041 Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська
Освітня програма	Англійська мова: переклад у діловій комунікації
Факультет культури і креативних індустрій	

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

БОЙКО Яна Вікторівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри філології та перекладу

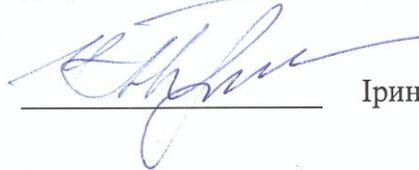
Схвалено вченою радою факультету культури і креативних індустрій

від «26» грудня 2025 року, протокол № 4

Схвалено науково-методичною радою факультету культури і креативних індустрій

від «26» грудня 2025 року, протокол № 4

Декан факультету

Ірина ТРУСОВА

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри філології та перекладу

від «24» грудня 2025 року, протокол № 12

Завідувач кафедри

Яна БОЙКО

Вступ

Атестаційний екзамен з фаху є підсумковою формою перевірки та оцінювання рівня сформованості науково-теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Англійська мова: переклад у діловій комунікації» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Програму атестаційного екзамену розроблено відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Київському національному університеті технологій та дизайну з урахуванням Стандарту вищої освіти за спеціальністю В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», а також вимог освітньої програми «Англійська мова: переклад у діловій комунікації».

Атестаційний екзамен має на меті визначення рівня готовності здобувачів вищої освіти до здійснення професійної діяльності перекладача з англійської мови на українську та з української мови на англійську, а також здатності до ефективної міжкультурної та фахової комунікації у сфері ділового спілкування.

Під час атестаційного екзамену здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати вільне володіння державною та іноземною мовами в усній і письмовій формах; уміння використовувати їх для розв'язання професійних комунікативних завдань у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування; здатність працювати з інформацією з різних джерел, критично її аналізувати, інтерпретувати та систематизувати; знання теоретичних засад філології, системи мови, норм літературної мови та принципів функціонування мовних одиниць.

Здобувачі вищої освіти повинні виявити сформованість лінгвістичної, комунікативної, перекладацької та лінгвокраїнознавчої компетентностей, уміння здійснювати лінгвістичний і спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів, проводити зіставний аналіз мовних явищ англійської та української мов, застосовувати сучасні теоретичні підходи й перекладацькі стратегії у професійній діяльності.

На атестаційному екзамені здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати сформовані навички письмового та усного перекладу текстів сфери ділової комунікації з англійської мови на українську та з української мови на англійську, забезпечуючи смислову точність, стилістичну відповідність і прагматичну адекватність перекладу, а також здатність до міжкультурної адаптації ділових текстів і повідомлень відповідно до жанрово-прагматичних характеристик ділового дискурсу.

Результати навчання дисципліни:

знати: теоретичні засади філології, перекладознавства та міжкультурної комунікації; систему англійської та української мов, норми літературної мови, жанрово-стильові й прагматичні особливості текстів; основні перекладацькі стратегії, методи, прийоми й трансформації, зокрема у сфері ділової комунікації.

вміти: застосовувати теоретичні знання у процесі письмового та усного перекладу; здійснювати лінгвістичний, філологічний і перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів; добирати адекватні перекладацькі стратегії з урахуванням комунікативної мети, адресата й умов спілкування.

здатен продемонструвати: сформованість лінгвістичної, комунікативної, перекладацької та лінгвокраїнознавчої компетентностей; уміння працювати з інформацією з різних джерел, критично її аналізувати та систематизувати; здатність застосовувати сучасні теоретичні підходи у професійній перекладацькій діяльності.

володіти навичками: письмового та усного перекладу текстів сфери ділової комунікації з дотриманням смислової точності, стилістичної відповідності та прагматичної адекватності; міжкультурної адаптації ділових текстів і повідомлень; використання фахової термінології відповідно до норм цільової мови.

самостійно вирішувати: складні професійні завдання у сфері письмового та усного перекладу в умовах ділової та міжкультурної комунікації; проблемні ситуації, пов'язані з вибором перекладацьких стратегій і мовних засобів; завдання аналізу, редагування та оцінювання якості перекладу.

Компетентності та програмні результати навчання:

ІК	Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК 14	<i>Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</i>
ФК 1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
ФК 6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
ФК 8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ФК 10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК 13	<i>Здатність здійснювати зіставний аналіз мовних явищ (лексико-семантичних, граматичних, стилістичних) в англійській та українській мовах для виявлення спільних і відмінних рис.</i>
ФК 14	<i>Здатність виконувати письмовий переклад текстів різних стилів і сфер (інформаційних, технічних, наукових, публіцистичних), забезпечуючи змістову, стилістичну та прагматичну адекватність шляхом обрання релевантних перекладацьких стратегій, методів і прийомів залежно від жанру, мети та типу тексту.</i>
ФК 15	<i>Здатність здійснювати міжкультурну адаптацію офіційно-ділових текстів / повідомлень під час письмового та послідовного двостороннього перекладу з урахуванням специфіки ділового дискурсу та жанрових і прагматичних параметрів ділового тексту.</i>

ПРН 1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 3	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН 7	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання і застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН 8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ПРН 12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14	Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН 16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН 18	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
ПРН 19	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології, <i>дотримуватися принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</i>

ПРН 20	<i>Проводити зіставний аналіз мовних явищ (лексико-семантичних, граматичних, стилістичних) в англійській та українській мовах, визначаючи спільні й відмінні риси, точки перетину та універсальні закономірності.</i>
ПРН 21	<i>Виконувати письмовий переклад текстів різних стилів і сфер (інформаційної, технічної, наукової, публіцистичної), забезпечуючи смислову точність, стилістичну відповідність і прагматичну адекватність за допомогою добору оптимальних перекладацьких стратегій, методів і прийомів відповідно до жанру, мети й типу тексту.</i>
ПРН 22	<i>Здійснювати міжкультурну адаптацію ділових текстів/повідомлень під час письмового та усного двостороннього перекладу, беручи до уваги специфіку ділового дискурсу та жанрово-прагматичні характеристики ділового тексту.</i>

1. Зміст та структура атестаційного екзамену

Зміст атестаційного екзамену охоплює основні теоретичні та практичні компоненти підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Англійська мова: переклад у діловій комунікації» та спрямований на комплексну перевірку рівня сформованості лінгвістичної, комунікативної, перекладацької й лінгвокраїнознавчої компетентностей відповідно до програмних результатів навчання.

Атестаційний екзамен має комплексний характер і складається з двох взаємопов'язаних частин – теоретичної та практичної, що забезпечують всебічну перевірку рівня сформованості компетентностей і програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти за освітньою програмою.

Теоретична частина атестаційного екзамену спрямована на перевірку знань здобувачів вищої освіти щодо теоретичних аспектів функціонування мови, основ філології та перекладознавства, а також уміння застосовувати відповідний понятійно-термінологічний апарат у професійному контексті.

Теоретична частина забезпечує оцінювання досягнення програмних результатів навчання, сформованих у процесі вивчення таких освітніх компонентів:

- Теорія міжкультурної комунікації;
- Історія англійської мови;
- Зіставна лексикологія англійської та української мов;
- Зіставна граматики англійської та української мов;
- Зіставна стилістика англійської та української мов;
- Основи перекладознавства;
- Теорія і практика письмового перекладу;
- Письмовий переклад у діловій комунікації;
- Усний переклад ділового мовлення;
- Переклад ділової документації.

Теоретична частина проводиться у формі усної відповіді на теоретичні питання екзаменаційного білета. Кожен екзаменаційний білет містить два теоретичні питання: одне – з філологічних дисциплін, друге – з дисциплін перекладацького циклу.

Практична частина атестаційного екзамену передбачає демонстрацію здобувачами вищої освіти рівня сформованості практичних навичок письмового та усного перекладу текстів сфери ділової комунікації та складається з двох завдань.

Перше завдання – письмовий переклад англійського тексту ділового спрямування державною мовою. Обсяг тексту становить 1000–1500 друкованих знаків.

Друге завдання – реферативний усний переклад («переклад з аркуша») тексту сфери ділової комунікації з української мови на англійську. Обсяг тексту – 1000–1500 друкованих знаків.

Практична частина спрямована на перевірку здатності здобувачів вищої освіти забезпечувати смислову точність, стилістичну відповідність і прагматичну адекватність

перекладу, а також уміння здійснювати міжкультурну адаптацію ділових текстів і повідомлень відповідно до жанрово-прагматичних характеристик ділового дискурсу.

2. Порядок організації та проведення атестаційного екзамену

Атестаційний екзамен проводиться відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Англійська мова: переклад у діловій комунікації», Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та рішень екзаменаційної комісії у визначені терміни згідно з графіком освітнього процесу.

Атестаційний екзамен проводиться очно.

За об'єктивних причин, зокрема у разі дії карантинних обмежень, складної безпекової ситуації, стану здоров'я здобувача вищої освіти або інших поважних обставин, теоретична частина атестаційного екзамену може проводитися в дистанційному форматі із застосуванням платформ Zoom або Google Meet.

У разі проведення теоретичної частини екзамену в дистанційному форматі обов'язковими є:

- безперервна присутність здобувача вищої освіти в онлайн-конференції протягом усього часу складання екзамену;
- використання двох камер (одна – перед здобувачем, друга – позаду нього) з метою забезпечення верифікації особи та прозорості екзаменаційного процесу;
- дотримання вимог академічної доброчесності та заборона використання сторонніх матеріалів, підказок або технічних засобів, не передбачених процедурою атестаційного екзамену.

Атестаційний екзамен складається з теоретичної та практичної частин і проводиться в умовах, що забезпечують об'єктивність, прозорість і дотримання принципів академічної доброчесності.

На підготовку до відповіді на теоретичні питання екзаменаційного білета здобувачам вищої освіти відводиться до 20 хвилин. Відповіді на теоретичні питання надаються в усній формі у присутності екзаменаційної комісії. Вагова складова оцінки за теоретичну частину атестаційного екзамену становить 40 балів, зокрема по 20 балів за відповідь на кожне теоретичне питання.

Практична частина атестаційного екзамену включає письмове та усне перекладацькі завдання.

Час виконання письмового перекладу становить 30 хвилин, максимальна кількість балів – 30 балів.

На підготовку та виконання реферативного усного перекладу («переклад з аркуша») відводиться 30 хвилин, максимальна кількість балів – 30 балів.

Загальна максимальна кількість балів за атестаційний екзамен становить 100 балів.

2.1. Розподіл балів за видами робіт

Види робіт, що оцінюються в балах	Всього
Відповідь на теоретичне питання (з філологічних дисциплін)	20
Відповідь на теоретичне питання (з дисциплін перекладацького циклу)	20
Письмовий переклад англomовного тексту	30
Реферативний усний переклад («переклад з аркуша»)	30
Всього	100

Результати атестаційного екзамену підлягають обов'язковій фіксації в екзаменаційній відомості та протоколі засідання екзаменаційної комісії відповідно до встановленого порядку.

2.2. Критерії оцінювання видів робіт

Види роботи	Кількість балів
Відповідь на теоретичне питання	
Здобувач вищої освіти повністю володіє теоретичним матеріалом, глибоко й всебічно розкриває зміст теоретичного питання, логічно й аргументовано викладає матеріал, вільно оперує фаховою лінгвістичною та перекладознавчою термінологією, демонструє здатність виділяти суттєві ознаки явищ, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати обґрунтовані висновки та узагальнення, коректно відповідає на додаткові запитання членів екзаменаційної комісії.	20–15
Здобувач достатньо повно володіє теоретичним матеріалом, у цілому розкриває зміст поставленого питання, аргументовано викладає основні положення, проте не завжди демонструє глибину аналізу та системність викладу. Можливі несуттєві неточності, окремі помилки у використанні термінології або недостатня аргументація окремих положень. Висновки сформульовані, але частково узагальнені.	14–10
Здобувач володіє теоретичним матеріалом на репродуктивному рівні, виклад є фрагментарним, спостерігається поверхове розуміння питання. Виявляються труднощі у використанні фахової термінології, логіці викладу, формулюванні висновків. Відповіді на додаткові запитання неповні або неточні.	9–5
Здобувач не володіє основними теоретичними положеннями з питання, не розкриває його зміст, допускає грубі помилки, не може аргументувати власну позицію або відповісти на додаткові запитання.	4–0
Письмовий переклад англomовного тексту	
Переклад є смислово точним, стилістично відповідним жанру ділової комунікації, термінологічно коректним. Повністю збережено прагматичний потенціал оригіналу. Відсутні або поодинокі несуттєві мовні помилки, що не впливають на якість перекладу.	30–24
Переклад у цілому адекватний, зміст передано правильно, однак наявні окремі лексичні, граматичні або стилістичні неточності, незначні термінологічні коливання, які не спотворюють загального змісту тексту.	23–18
Переклад частково адекватний, спостерігаються помилки, що впливають на стилістичну цілісність або точність відтворення змісту, наявні труднощі з передачею термінології та синтаксичних конструкцій.	17–10
Переклад не відповідає вимогам смислової точності та прагматичної адекватності, містить значну кількість грубих помилок, що спотворюють зміст оригіналу.	9–0
Реферативний усний переклад («переклад з аркуша»)	
Усний переклад є змістово адекватним, логічним, стилістично виваженим, із правильним використанням ділової лексики та термінології. Здобувач демонструє високий рівень мовленнєвої культури, володіння темпом, інтонацією, здатність до узагальнення та компресії інформації.	30–24
Усний переклад загалом адекватний, основний зміст передано правильно, проте можливі окремі неточності у формулюваннях, незначні мовні або стилістичні помилки, що не перешкоджають розумінню.	23–18
Переклад є фрагментарним, спостерігаються труднощі з логічною організацією висловлювання, компресією інформації, термінологічною точністю. Мовлення недостатньо плавне.	17–10
Усний переклад не забезпечує адекватної передачі змісту, містить значні помилки, що унеможливають повноцінне розуміння повідомлення.	9–0

2.3. Критерії комплексної оцінки за результатами екзамену

При виставленні підсумкової оцінки за атестаційний екзамен усі складові екзамену вважаються рівноцінними в межах визначеної структури та вагових коефіцієнтів. Кожен вид екзаменаційної роботи оцінюється відповідно до шкали ECTS («A», «B», «C», «D», «E», «F») з урахуванням установленної кількості балів.

Підсумкова кількість балів за атестаційний екзамен визначається як сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі складові екзамену, та є підставою для виставлення підсумкової оцінки відповідно до шкали ECTS і національної шкали оцінювання.

Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР /заліку	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно/ Зараховано	90-100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
Добре/ Зараховано	82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
Добре / Зараховано	64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	E	Достатньо (виконання відповідає мінімальним критеріям)
Незадовільно/ не зараховано	35-59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
	0-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

3. Зразок екзаменаційного білету

Міністерство освіти і науки України
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет культури і креативних індустрій
Кафедра філології та перекладу

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Спеціальність	B11 Філологія (за спеціалізаціями)
Спеціалізація	B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Атестаційний екзамен

EXAMINATION CARD № 1

1. Written translation of an English business text into Ukrainian (Appendix 1).
2. National peculiarities and sources of phraseological units in English and Ukrainian.
3. The main lexical-grammatical transformations in translating.
4. Oral abstract translation of a Ukrainian business text into English (Appendix 2).

Затверджено на засіданні
кафедри філології та перекладу
Протокол № ____ від «____» _____ 2025 року

Завідувач кафедри філології та перекладу _____ Яна БОЙКО

Декан факультету культури і креативних індустрій _____ Ірина ТРУСОВА

Appendix 1

The Impact of Digital Transformation on Modern Businesses

Digital transformation has become a key driver of success for businesses across industries. Companies are increasingly adopting digital tools to streamline operations, enhance customer experiences, and improve efficiency. Cloud computing, artificial intelligence, and big data analytics are revolutionizing business processes, enabling organizations to make data-driven decisions in real time.

One of the most significant benefits of digital transformation is automation. Automated workflows reduce human errors, increase productivity, and lower operational costs. For instance, AI-powered chatbots handle customer inquiries efficiently, while machine learning algorithms optimize supply chain management.

Moreover, digital transformation allows businesses to expand their reach. E-commerce platforms enable companies to sell products globally, while digital marketing strategies help target specific audiences more effectively. Social media and online advertising provide cost-effective ways to engage customers and build brand loyalty.

However, digital transformation also presents challenges. Cybersecurity risks, high implementation costs, and the need for employee upskilling are major concerns. Businesses must invest in cybersecurity measures and continuous training to ensure a smooth transition to digital operations.

In conclusion, embracing digital transformation is no longer optional but a necessity for businesses aiming to stay competitive. Companies that successfully integrate digital strategies will enhance efficiency, improve customer satisfaction, and drive long-term growth.

Appendix 2

Важливість нетворкінгу в бізнесі

Нетворкінг є важливим елементом кар'єрного росту та бізнес-успіху. Створюючи та підтримуючи професійні зв'язки, індивіди та бізнеси можуть відкривати нові можливості, співпраці та цінні інсайти, які в іншому випадку могли б залишитися недоступними. Ефективний нетворкінг може забезпечити конкурентну перевагу, допомагаючи бізнесам розширювати своє охоплення та долати труднощі за підтримки досвідчених професіоналів.

Участь в індустріальних конференціях, участь у онлайн-форумах та приєднання до професійних організацій — це одні з найбільш поширених способів розширення мережі контактів. Ці заходи надають можливість зустрітися з однодумцями, навчитися у лідерів галузі та дослідити можливості для співпраці. Платформи, такі як LinkedIn та інші соціальні мережі, також революціонізували нетворкінг, дозволяючи професіоналам з'єднуватися з колегами, менторами, клієнтами та партнерами по всьому світу.

Проте успішний нетворкінг — це не лише збір візиток чи встановлення нових контактів. Мова йде про розвиток справжніх, довготривалих зв'язків, заснованих на довірі та взаємній вигоді. Пропонуючи допомогу, ділячись цінними знаннями та виступаючи як ресурс для інших, індивідууми можуть створити позитивне враження, яке зміцнює їх зв'язки з часом.

Для бізнесів нетворкінг є важливим інструментом для отримання доступу до потенційних клієнтів, інвесторів та стратегічних партнерів. Ці зв'язки можуть призвести до нових проєктів, можливостей фінансування та співпраці, що значно сприяє довгостроковому зростанню та успіху.

Приділяючи увагу нетворкінгу, бізнеси можуть підготуватися до майбутніх можливостей, розширити свій вплив і зберегти лідерство у конкурентній боротьбі.

4. Перелік питань для підготовки до атестаційного екзамену

Theory of Intercultural Communication

1. Intercultural communication as a field of study: object, subject, and main objectives.
2. Culture as a communicative phenomenon: values, norms, beliefs, and behavior patterns.
3. Models of intercultural communication (Hall, Hofstede, Trompenaars).
4. High-context and low-context cultures: characteristics and communicative differences.
5. Cultural dimensions and their impact on communication styles.
6. Verbal and non-verbal communication across cultures.
7. Stereotypes, prejudice, and cultural identity in intercultural interaction.
8. Intercultural competence: components, skills, and development strategies.
9. Intercultural barriers and sources of misunderstanding in communication.
10. Intercultural communication in professional and business contexts.

History of the English Language

11. Germanic tribes and their role in the formation of the English language.
12. Key features of Old English: grammar, vocabulary, and phonetics.
13. *Beowulf* as a monument of Old English literature.
14. The influence of Christianity on Old English vocabulary and writing.
15. The Norman Conquest of 1066 and its linguistic consequences.
16. French influence on the development of Middle English.
17. Main features distinguishing Middle English from Old English.
18. The Great Vowel Shift and its impact on English pronunciation.
19. The role of the printing press in the standardization of English.
20. Characteristic features of Late Modern English.

Contrastive Lexicology of English and Ukrainian

21. Contrastive lexicology as a linguistic discipline: aims and tasks.
22. The word as the basic unit of the lexical system.
23. Morphemic structure of English and Ukrainian words: contrastive analysis.
24. Word-formation in English and Ukrainian: affixation and productivity.
25. Compounding and shortening as syntactic means of word-formation.
26. Borrowings: types, sources, international words, and translation loans.
27. Word meaning and semantic structure. Polysemy and its sources.
28. Semantic relations: synonymy, antonymy, homonymy.
29. English and Ukrainian phraseological units: sources and national peculiarities.
30. Lexicography: types of dictionaries and their functions.

Contrastive Grammar of English and Ukrainian

31. Languages of the world. Language families and typological classification.
32. Levels of language structure and their units in language and speech.
33. Morpheme and morphological category. Synthetic and analytic forms in English and Ukrainian.
34. Grammatical meaning, form, and category in English and Ukrainian.
35. Typology of parts of speech in the compared languages.
36. Comparative characteristics of the noun and its grammatical categories.
37. The English article as a grammatical category and its rendering into Ukrainian.
38. Comparative characteristics of the adjective and its categories.
39. Comparative characteristics of the verb and its categories, including non-finite forms.
40. Comparative analysis of English and Ukrainian syntax: phrase types and sentence classification.

Contrastive Stylistics of English and Ukrainian

41. Comparative stylistics as a linguistic discipline: subject and tasks.

42. Denotative and connotative meaning as a stylistic factor.
43. Stylistic classification of English and Ukrainian vocabulary.
44. Functional styles and the notion of style.
45. Publicist (media) style and its genres.
46. Official (business) style and its main features.
47. Scientific / academic style.
48. Lexico-semantic expressive means and stylistic devices (metaphor, metonymy, irony, hyperbole).
49. Syntagmatic stylistics: figures of contrast, identity, and inequality.
50. Syntactic and phonetic stylistic devices (inversion, ellipsis, repetition, rhyme, rhythm).

Fundamentals of Translation Studies

51. Translation Studies as an academic discipline: object, subject, and main branches.
52. The concept of translation equivalence and its types.
53. Translation as a process and as a result.
54. Types of translation according to purpose, mode, and degree of equivalence.
55. Translation strategies, methods, and techniques.
56. Translation transformations: lexical, grammatical, stylistic.
57. Source text and target text: communicative and pragmatic aspects.
58. Adequacy and acceptability in translation.
59. The role of the translator: competence, responsibility, and ethics.
60. Modern trends in Translation Studies.

Theory and Practice of Written Translation

61. Transcoding and translation transformations and their role in overcoming structural and semantic differences between English and Ukrainian.
62. Proper names in translation: strategies for reproducing proper names from English into Ukrainian and vice versa; cultural, pragmatic, and contextual challenges.
63. Internationalisms and realia in translation: strategies of rendering and pragmatic adaptation in business and professional texts.
64. Translation of word combinations versus individual words: fixed and semi-fixed expressions in business discourse and related translation challenges.
65. Phraseological units and idioms: translation difficulties and strategies for preserving stylistic, expressive, and cultural meaning.
66. Sentence structure and word order differences in English and Ukrainian: grammatical restructuring and translation strategies.
67. Modality in English and Ukrainian: means of expression and translation challenges in business and legal contexts.
68. Passive constructions in translation: strategies for rendering the passive voice in Ukrainian when no direct grammatical equivalent exists.
69. Syntactic complexes (infinitive, participial, and gerund constructions): translation strategies in cases where the target language lacks direct structural equivalents.
70. Challenges in translating figurative language (metaphors, similes, analogies, metonymy, and irony)

Written Translation in Business Communication

71. Specific features of business and legal discourse as forms of professional communication: functions, stylistic characteristics, and pragmatic orientation.
72. Pre-translational text analysis: its significance and role in ensuring adequacy and effectiveness of the translation process.
73. Grammatical and lexical challenges in translating business communication texts and strategies for overcoming them.

74. Terminology in business communication: principles of term formation, consistency, and translation strategies.
75. Translation of personal documents (passports, birth certificates, certificates): key requirements, standardization, formatting, and typical cross-language challenges.
76. Translation of educational and personal-professional documents (diplomas, transcripts, CVs, autobiographies): linguistic, terminological, and pragmatic issues in cross-language rendering.
77. Motivation letters, reference and recommendation letters: genre-specific features, pragmatic goals, and translation strategies in business and professional contexts.
78. Business correspondence: structure, formatting, and linguistic features of business letters, emails, faxes, memos, and minutes, and their translation peculiarities.
79. Business reports and professional texts: translation of short and full reports with a focus on accuracy, clarity, coherence, and cultural conventions of business communication.
80. Editing and quality control in written translation: common translation errors and criteria for evaluating translation quality.

Interpreting in Business Communication

81. Historical development of oral translation and the emergence of the interpreting profession.
82. The role of interpreters in international diplomacy and global organizations.
83. Types of interpreting (consecutive, simultaneous, liaison): features and application in business communication.
84. Note-taking systems in consecutive interpreting and their role in accuracy and efficiency.
85. Memory in interpreting: cognitive mechanisms and training techniques.
86. Language compression and summarization in business interpreting.
87. Challenges of interpreting in business negotiations and meetings.
88. Ethical principles and professional conduct in business interpreting.
89. Active listening as a key skill in business interpreting.
90. Quality criteria for evaluating business interpreting.

Translation of Business Documentation

91. Official business style: linguistic and stylistic characteristics of documents.
92. Translation of shipping and accompanying documentation (bills of lading, customs forms).
93. Translation of transport, freight forwarding, and insurance documentation: terminology and subject knowledge.
94. Differences between translating commercial and general documents.
95. Translation of contracts, invoices, and proposals in business communication.
96. Translation of business plans: terminology, structure, and persuasive function.
97. Translation of foreign economic contracts versus domestic contracts.
98. Legal terminology in business documentation and strategies for ensuring accuracy.
99. Terminological consistency and quality control in business document translation.
100. Responsibility and liability of the translator in business documentation.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Положення про атестацію студентів та екзаменаційну комісію у Київському національному університеті технологій та дизайну URL : https://www.knutd.edu.ua/files/dostupdopi/EK/Polozh_EK_2024.pdf
2. Бойко Я.В. Теорія і практика письмового перекладу: конспект лекцій для здобувачів 3 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 66 с.
3. Бойко Я.В. Письмовий переклад у діловій комунікації: конспект лекцій для здобувачів 4 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 98 с.

4. Бойко Я.В. Переклад ділової документації: конспект лекцій для здобувачів 4 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 30 с.
5. Бойко Я.В. Усний переклад ділового мовлення: конспект лекцій для здобувачів 4 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 102 с.
6. Гудкова Н. М. Основи перекладознавства: конспект лекцій для здобувачів 2 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 109 с.
7. Федоренко С.В. Зіставна лексикологія англійської та української мов: конспект лекцій для здобувачів 2 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 85 с.
8. Федоренко С.В. Зіставна граматики англійської та української мов: конспект лекцій для здобувачів 3 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 62 с.
9. Федоренко С.В. Зіставна стилістика англійської та української мов: конспект лекцій для здобувачів 3 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 76 с.
10. Юферева О. В. Теорія міжкультурної комунікації: конспект лекцій для здобувачів 4 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 102 с.
11. Халабузар О. А. Історія англійської мови: конспект лекцій для здобувачів 2 курсу денної, заочної та заочної (дистанційної) форм навчання спеціальності В11 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: КНУТД, 2025. 128 с.

Додаткова

12. Ващенко В. С. Українська семасіологія: Типологія лексичних значень. Дніпропетровськ, 2011. 67 с.
13. Загнітко А. П. Дискурс і культура: міжкультурні аспекти комунікації. Вінниця : Нова Книга, 2021. 304 с.
14. Карабан В. І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову : Навч. посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : Нова Книга, 2013. 608 с.
15. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). 5-те видання. Вінниця : Нова книга, 2017. 448 с.
16. Кочан І. М. Комунікативна лінгвістика та міжкультурна взаємодія : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2020. 228 с.
17. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови): навчальний посібник, 2-ге видання. Київ: Ленвіт, 2012. 157 с.
18. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізації : колективна монографія Київ : НАН України, 2021. 368 с.
19. Мірам Г.Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу (англо-українська мовна пара) / Г.Е. Мірам, В.В. Дайнеко, С.В. Іванова. Київ: Ніка-Центр, 2013. 228 с.
20. Мостовий І. М. Лексикологія англійської мови. Харків: Основи, 2013. 255 с.
21. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису / Ред. Л.М. Черноватий, В.І. Карабан. Вінниця: Нова Книга, 2006. 152 с.
22. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми: Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
23. Українське перекладознавство ХХ століття: бібліографія / ЛНУ імені Івана Франка, НТШ; уклад Тарас Шмігер. Львів, 2013. 626 с.
24. Boase-Beier J. Stylistic approaches to translation. Manchester : St Jerome Publishing. 2006. 185 p.

25. Gibbons A., Whiteley S. Contemporary Stylistics: Language, Cognition, Interpretation. Edinburgh University Press, 2018. 378 p. URL : <http://www.jstor.org/stable/10.3366/j.ctt1tqx9wz>
26. Malmkjær K. The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics. Routledge, 2018. 466 p.
27. Nida E.A. Theory and Practice of Translation. Leiden: E.J. Brill, 6th impression, 2018. 218p.

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО на 20___/20__н. р.

Протокол засідання кафедри від “_____” _____ 20__ р. № _____

Завідувач кафедри _____

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО на 20___/20__н. р.

Протокол засідання кафедри від “_____” _____ 20__ р. № _____

Завідувач кафедри _____

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО на 20___/20__н. р.

Протокол засідання кафедри від “_____” _____ 20__ р. № _____

Завідувач кафедри _____

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО на 20___/20__н. р.

Протокол засідання кафедри від “_____” _____ 20__ р. № _____

Завідувач кафедри _____